

Adroddiad i	Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru	
Dyddiad	15 Gorffennaf 2024	
Swyddog Arweiniol	Stewart Forshaw, Dirprwy Brif Swyddog Tân	
Swyddog Cyswllt	Anthony Jones, Pennaeth Cynllunio, Perfformiad a Thrawsnewid	
Pwnc	Monitro Perfformiad: Blwyddyn Ariannol 2023/24	

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Darparu gwybodaeth am weithgarwch digwyddiadau yn ystod blwyddyn ariannol 2023/24; perfformiad mewn perthynas ag amcanion gwella a llesiant Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod); ac unrhyw weithgarwch digwyddiadau nodedig arall.

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Yn ystod blwyddyn ariannol 2023/24, bu Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (y Gwasanaeth) yn bresennol mewn 5,932 o ddiwyddiadau brys. Mae hyn yn gynydd o 0.6% o'i gymharu â'r flwyddyn ariannol flaenorol (5,897).
- 3 Bu gostyngiad bychan yn nifer y tanau damweiniol yn y cartref (TDC) yr aethpwyd atynt yn ystod y cyfnod adrodd, 337 o'i gymharu â 344 yn ystod 2022/23. Fodd bynnag, bu chwe marwolaeth ddamweiniol o ganlyniad i danau mewn cartrefi yn 2023/24, o'i gymharu â dim un farwolaeth o ganlyniad i danau mewn cartrefi yn 2022/23.
- 4 Bu cynnydd hefyd yn nifer yr anafiadau difrifol, o dri i saith. Mae'r Gwasanaeth wedi parhau i ddarparu ymyriadau atal tân a mentrau i gefnogi diogelwch tân yng nghartrefi a chymunedau Gogledd Cymru.
- 5 Yn ystod y cyfnod adrodd, bu gostyngiad yn nifer y tanau gwyllt, o 35 i 14, o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Bu cyfanswm o 54 cerbyd yn bresennol yn y digwyddiadau hyn, am gyfnod o dros 476 awr.
- 6 Aeth y Gwasanaeth i 2,901 o alwadau diangen yn ystod y cyfnod adrodd, cynnydd o 8.4% o'i gymharu â'r flwyddyn ariannol flaenorol. Roedd hyn o ganlyniad i gynydd o 15.8% yn nifer y larymau tân yr aethpwyd atynt a wnaed oherwydd cyfarpar, o 1,532 i 1,774. Cafodd y Gwasanaeth 1,587 o alwadau oherwydd larymau tân awtomatig mewn safleoedd masnachol, aethpwyd at 8 ohonynt ac nid aethpwyd at 1,579, yn unol â'n polisi.
- 7 Mae gan yr Awdurdod bolisi sy'n pennu sut mae'n ymateb i larymau tân awtomatig. Ni fydd y Gwasanaeth yn anfon ymateb brys i larwm tân awtomatig mewn eiddo annomestig oni dderbynnir galwad 999 hefyd i gadarnhau bod tân yno.

- 8 Yn ogystal, derbyniwyd 498 o alwadau gan systemau larwm awtomatig mewn ysbytai; aethpwyd at 208 (41.8%) ohonynt ac nid aethpwyd at 290 (58.2%).
- 9 Bu cynnydd yn nifer y tanau yr aethpwyd atynt yng Ngharchar y Berwyn, o 19 i 26.
- 10 Cadwyd at y targed o argaeledd 18 pwmp trwy gydol y cyfnod adrodd (100%).

ARSYLWADAU'R PANEL GWEITHREDOL

- 11 Dywedodd y Cadeirydd ei bod yn braf gweld gostyngiad yn y nifer o dannau mewn anheddau domestig.
- 12 Holodd un Aelod sut berthynas oedd gan y Gwasanaeth ag asiantaethau partner eraill o ran argyfyngau sy'n ymwneud â'r tywydd. Cadarnhaodd y PST fod gan y Gwasanaeth berthynas waith dda iawn gyda Chyfoeth Naturiol Cymru ac â phartneriaid allweddol eraill, a'u bod yn cydweithio wrth ymateb i'r digwyddiadau hyn.
- 13 Dywedodd y Rheolwr Ardal Jones wrth yr aelodau fod gan y Gwasanaeth gynrychiolaeth ar Fwrdd Tanau Gwyllt Cymru Gyfan hefyd.
- 14 Gofynnodd un Aelod a oedd unrhyw gynlluniau i ddechrau gosod gwarchodwyr stof fel mesur ataliol a chadarnhaodd y Prif Swyddog Tân fod y Gwasanaeth wedi bod yn rhan o beilot a oedd yn effeithiol iawn a nawr maent ar gael drwy ein timau Atal ar draws y Gwasanaeth.
- 15 Cytunodd yr Aelodau i nodi cynnwys yr adroddiad monitro perfformiad.

ARGYMHELLIAD

16 Bod yr Aelodau'n:

- i) nodi cynnwys yr adroddiad monitro perfformiad

CEFNDIR

17 AMH.

GWYBODAETH

18 Yr Holl Ddigwyddiadau

Aethpwyd at **5,932** o ddigwyddiadau, o'i gymharu â **5,897** yn ystod 2022/23.

19 Tanau

Bu gostyngiad o 17.8% yn nifer y tanau yr aethpwyd atynt yn ystod y cyfnod adrodd, **1,654** o'i gymharu â 2,011 yn 2022/23.

20 **Tanau Glaswelltir, Coetir a Chnydau**

Bu gostyngiad o 52.3% mewn tanau glaswelltir, coetir a chnydau (472 i **225**) o'i gymharu â'r flwyddyn ariannol ddiwethaf. Gostyngodd nifer y tanau glaswelltir, coetir a chnydau damweiniol eilaidd (450 i **215**), a thanau 'glaswelltir, porfa, pori ac ati' (94 i 36), a 'rhostir neu weundir' (107 i 49) oedd y prif gyfranwyr. Bu gostyngiadau hefyd mewn tanau 'gwrych' (29 i 20), a 'phrysgwydd coed (yn cynnwys coed sengl nad ydynt mewn gerddi)' (31 i 10), er y bu cynnydd mewn tanau 'Llystyfiant ger traciau rheilffordd' (0 i 4).

21 **Tanau gwyllt**

Yn ystod y cyfnod adrodd, bu gostyngiad yn nifer y tanau gwyllt yr aethpwyd atynt (35 i 14) o'i gymharu â'r un cyfnod yn 2022/23, pan aeth 54 cerbyd o'i gymharu â 47. Gostyngodd yr amser a dreuliwyd mewn digwyddiadau i 476 awr, o'i gymharu â 628 awr yn ystod yr un cyfnod yn y flwyddyn flaenorol.

22 **Prif Danau**

Bu gostyngiad o 7.6% yn nifer y prif danau (854 i **789**) o'i gymharu â'r un cyfnod yn 2022/23, ac roeddent 6.7% yn is na'r cyfartaledd tair blynedd o 846. Bu gostyngiad o 8.2% yn nifer y prif danau damweiniol (711 i 653), ac roeddent 5.9% yn is na'r cyfartaledd tair blynedd o 694. Gostyngodd nifer y prif danau bwriadol (143 i 136) o'i gymharu â'r flwyddyn ariannol flaenorol, ac roeddent 10.5% yn is na'r cyfartaledd 3 blynedd o 152.

23 **Tanau Eilaidd**

Bu gostyngiad o 25% yn nifer y tanau eilaidd (1037 i 778), ac roeddent 14.3% yn is na'r cyfartaledd tair blynedd o 908; roedd hyn yn bennaf oherwydd gostyngiad o 32.2% mewn tanau eilaidd damweiniol (661 i 448). Cofnodwyd gostyngiad mewn tanau 'glaswelltir, coetir a chnydau' eilaidd damweiniol (306 i 146) a thanau 'eraill yn yr awyr agored (gan gynnwys tir)' (205 i 164).

Bu gostyngiad o 12.2% mewn tanau eilaidd bwriadol (376 i 330), yn bennaf oherwydd gostyngiad o 50.2% yn y categori 'glaswelltir, coetir a chnydau' (144 i 69). Fodd bynnag, cofnodwyd cynnydd mewn tanau 'Strwythurau awyr-agored' (155 i 176).

24 **Tanau Simnai**

Gostyngodd tanau simnai 27.5% o'i gymharu â'r un cyfnod yn 2022/23 (120 i 87). Mae hyn 34.1% yn is na'r cyfartaledd tair blynedd o 132.

25 **Tanau Damweiniol mewn Cartrefi (IDC)**

Bu gostyngiad o 2.0% yn nifer y tanau damweiniol mewn cartrefi yr aethpwyd atynt (344 i 337) yn ystod blwyddyn ariannol 2023/24.

Gwelwyd gostyngiadau a chynnydd yn y prif gyfranwyr at danau damweiniol mewn cartrefi. Roedd cynnydd yng nghategoriâu 'Eitemau llosgadwy yn rhy agos at ffynhonnell gwres (neu dân)', (64 i 76); 'Nam ar offer neu beiriant', (27 i 35); (27 i 35); 'Coginio – sosban sglodion/ffriwr sailm dwfn (10 i 15)'. Cofnodwyd gostyngiadau yng nghategoriâu 'Coginio – coginio arall' (78 i 61), a 'Cyflenwad tanwydd diffygiol – trydan' (34 i 29), o'i gymharu â'r flwyddyn ariannol flaenorol.

Gwelwyd cynnydd mewn Tanau Damweiniol mewn Cartrefi o fewn y categorïau 'Byngalo – deiliadaeth sengl' (40 i **58**), a 'Fflat/Maisonette wedi'i drosi - amlfeddiannaeth' (19 i **22**). Cofnodwyd gostyngiadau yn y categorïau 'Tŷ – meddiannaeth unigol' (198 i **191**), a 'Fflat/Maisonette pwrpasol – amlfeddiannaeth' (74 i **58**), o'i gymharu â 2022/23. Mae niferoedd tanau damweiniol mewn cartrefi yn parhau i fod 8.4% yn is na'r cyfartaledd tair blynedd o 368.

26 **Marwolaethau/Anafiadau mewn Tanau Damweiniol mewn Cartrefi (TDC)**

Bu chwe marwolaeth o ganlyniad i Danau Damweiniol mewn Cartrefi yn 2023/24, tair yn Ch2, un yn Ch3, a dwy yn Ch4; ni chofnodwyd unrhyw farwolaethau y llynedd.

Bu tair o'r marwolaethau yng Nghonwy, dwy yng Ngwynedd ac un yn Sir y Fflint.

Roedd pob un a fu farw yn y categori mwyaf agored i niwed, pob un yn 65 oed neu'n hŷn, sef ffocws yr Archwiliadau Diogel ac Iach ar hyn o bryd. Oedran cyfartalog y rhai a fu farw oedd 78 oed, gyda thri yn ddynion (77 oed ar gyfartaledd) a thair dynes (80 oed ar gyfartaledd). Roedd tri ohonynt wedi bod yn destun Archwiliad Diogel ac Iach yn y gorffennol, gwnaethpwyd tair ymgais aflwyddiannus i gysylltu ag un arall ohonynt, a doedd NWFRS ddim yn ymwybodol o'r ddau arall.

Bu cynnydd yn y nifer a anafwyd mewn tanau damweiniol mewn cartrefi hefyd, o 71 i 72, gyda saith person yn dioddef anafiadau difrifol o'i gymharu â thri yn 2022/23.

27 **Synwryddion Mwg – Tanau Damweiniol mewn Cartrefi (TDC)**

Roedd synwryddion mwg/gwres yn bresennol yn 290 o'r 337 o danau damweiniol mewn cartrefi yn ystod y flwyddyn ariannol (86.1%). Bu cynnydd o 176 i 186 mewn TDC lle'r oedd synwrydd mwg/gwres wedi ei osod, yn gweithio ac wedi seinio'r larwm.

28 Bu gostyngiad o 43 i 32 yn nifer y digwyddiadau lle'r oedd synwrydd mwg/gwres wedi'i osod, yn gweithio ond heb seinio'r larwm.

29 Cafwyd cynnydd yn nifer y TDC lle nad oedd unrhyw synwrydd wedi'i osod, o 44 i 47. Bu gostyngiad o 81 i 72 yn nifer y digwyddiadau lle'r oedd synwrydd wedi'i osod a heb weithio.

30 Prif Danau Bwriadol mewn Adeiladau Dibreswyl

Bu cynnydd yn y prif danau bwriadol mewn adeiladau dibreswyl yr aethpwyd atynt, o 48 i 50.

31 Galwadau Diangen

Parhaodd y duedd gynyddol mewn galwadau diangen, ac fe aeth y Gwasanaeth at **2,901** o alwadau diangen - 8.4% yn fwy na'r flwyddyn ariannol flaenorol (2,675), a 15.9% yn fwy na'r cyfartaledd tair blynedd o 2,502. Bu cynnydd o 15.8% (1,532 i **1,774**) yn y rhai a oedd wedi tarddu o systemau Larymau Tân Awtomatig (LTA), ac roeddent yn cynrychioli 61.2% o'r galwadau diangen yr aethpwyd atynt.

32 Larymau Tân Awtomatig (LTA) Amhreswyl

Bu cynnydd o 4.7% yn y nifer o alwadau LTA Amhreswyl (254 i 266). Prif achosion gweithredu LTA Amhreswyl oedd larymau 'diffygiol' (95 i 128), a 'llwch' (16 i 26). Fodd bynnag, cofnodwyd gostyngiad yn y categori 'wedi'i gychwyn yn ddamweiniol/diofal' (40 i 27).

33 LTA Preswyl Arall

Bu cynnydd o 0.4% mewn galwadau LTA 'preswyl arall' (113 i **118**), gyda gostyngiad sylweddol yn y categori 'llety nyrsys/meddygon' (25 i 16). Fodd bynnag, bu cynnydd yn y categori 'Cartref Preswyl' (15 i 26), ac yn y categori 'Neuadd Breswyl i Fyfyrywyr' (20 i 33).

Er mai larymau 'diffygiol' oedd y prif achos yn y categori 'preswyl arall', lle gwelwyd cynnydd bach (26 i 34), bu gostyngiad bychan yn y nifer a seiniodd oherwydd 'coginio/llosgi tost' (30 i 29).

Cafwyd gostyngiadau hefyd yn y larymau a seiniodd oherwydd 'llwch', o 9 i 5, a'r rhai a oedd 'wedi'u cychwyn yn ddamweiniol/diofal', o 13 i 9.

34 LTA mewn Cartrefi

Parhaodd y duedd gynyddol mewn galwadau gan LTA mewn Cartrefi, gyda chynnydd o 19.1% (1,165 i 1,387); 'Fflat/maisonette pwrpasol - amlfeddiannaeth' oedd y cyfrannwr mwyaf o ran cyfanswm nifer y digwyddiadau, lle bu cynnydd o 361 i 492, ac yna 'byngalo – meddiannaeth sengl', lle bu cynnydd o 340 i 410.

Bu cynnydd yn y categori 'Tŷ – meddiannaeth unigol' (338 i 377), ac arhosodd 'Fflat/maisonette wedi'i drosi – amlfeddiannaeth' yr un fath, gyda 42 o ddigwyddiadau. Fodd bynnag, cofnodwyd gostyngiadau yn y categori 'tai gwarchod hunangynhwysol' (74 i 56).

O'r 1,387 galwad LTA mewn anheddau, 'coginio/llosgi tost' oedd prif achos seinio'r larwm, lle bu cynnydd o 600 i 738. Cofnodwyd cynnydd bach hefyd yn y galwadau gan larymau a oedd yn 'ddiffygiol' (255 i 290); galwadau oherwydd 'llwch' (37 i 40); a galwadau a oedd 'wedi'u cychwyn yn ddamweiniol/diofal' (60 i 70). Gwelwyd cynnydd bychan hefyd yn y galwadau oherwydd 'ysmygu' (22 i 27).

35 Galwadau Diangen Diffuant

Bu gostyngiad yn y nifer o alwadau diangen diffuant, o 1,091 i 1,087. Fodd bynnag, gwelwyd cynnydd o 23.2% yn y categori 'Annedd' (431 i 531).

Cofnodwyd gostyngiad o 37.1% yn y categori 'Glaswelltir, coetir a chnydau' (116 i 73,) a hynny oherwydd gostyngiadau mewn digwyddiadau 'llosgi dan reolaeth' (88 i 60). Bu gostyngiad yn y categori 'Eraill yn yr awyr-agored (gan gynnwys tir)' hefyd (243 i 206).

36 Galwadau Diangen Maleisus

Bu gostyngiad o 24.5% yn nifer y galwadau diangen maleisus, o 53 i 40, o'i gymharu â'r un cyfnod y llynedd.

37 Galwadau Gwasanaeth Arbennig

Bu cynnydd o 13.7% mewn digwyddiadau gwasanaeth arbennig, o 1,211 i 1,377, yn ystod yr un cyfnod yn y flwyddyn ariannol flaenorol, ac roeddent 84.6% yn uwch na'r cyfartaledd tair blynedd o 746. Gellir priodoli hyn i'r newid a wnaed i'r polisi gyda'r nod o gynyddu presenoldeb y gwasanaeth tân ac achub yn y gymuned pan fo angen.

38 Gwrthdrawiadau ar y Ffordd

Bu cynnydd o 7.3% yn y nifer o wrthdrawiadau ar y ffordd y cafodd y Gwasanaeth eu galw iddyn nhw (234 i 251), gyda 61 (24.3%) o ddiwyddiadau pan fu rhaid i'r Gwasanaeth dynnu personau'n rhydd. Bu cynnydd o 2.8% mewn galwadau i wneud cerbyd yn ddiogel (104 i 107).

Er i'r Gwasanaeth gael eu galw i fwy o wrthdrawiadau ar y ffordd, bu gostyngiad yn y ganran lle'r oedd angen tynnu personau'n rhydd (29.5% i 26.3%), sy'n is na'r cyfartaledd tair blynedd o 33.3%.

39 Galwadau Gwasanaeth Arbennig 'Heblaw Gwrthdrawiadau ar y Ffordd'

Cynyddodd y nifer o Alwadau Gwasanaeth Arbennig 'Heblaw Gwrthdrawiadau ar y Ffordd' 41.0% (977 i 1,378). Y prif gyfrannwr at y cynnydd oedd y categori 'Cynorthwyo asiantaethau eraill', lle bu cynnydd o 35.2% (355 i 480). Roedd cynnydd sylweddol o 120.8% yn y galwadau i ddiwyddiadau 'llifogydd' hefyd (53 i 117).

Cofnodwyd gostyngiadau yn y categorïau 'dim gweithredu (nid galwad ddiangen)' (80 i 61), 'rhyddhau liff' (87 i 48), ac 'Achub/rhyddhau personau Arall' (92 i 72).

40 Archwiliadau Diogel ac Iach (ADI)

Cwblhaodd y Gwasanaeth 19,859 ADI ac roedd 6,032 (30.4%) ohonynt yn ADI blaenoriaeth uchel. O'r ADI blaenoriaeth uchel a gwblhawyd, roedd 3,290 (54.5%) yn atgyfeiriadau gan asiantaeth bartner.

41 Perfformiad Gorsafoedd

Cynhaliwyd argaeledd o 18 pwmp, fel a gynlluniwyd, bob diwrnod o 2023/24 (100%).

42 Absenoldeb Salwch

Cofnodwyd 458 achos o absenoldeb oherwydd salwch yn ystod y flwyddyn ariannol. Mae hyn yn cyfateb i golled amser o 5.13%.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Mae'n helpu'r Awdurdod i fonitro ei berfformiad mewn perthynas â'r amcanion gwella a llesiant yng Nghynllun Corfforaethol 2021-24.
Cyllideb	Mae'n helpu i dynnu sylw at unrhyw effeithiau posib ar y gyllideb oherwydd gweithgarwch digwyddiadau annisgwyl.
Cyfreithiol	Mae'n helpu'r Awdurdod i sicrhau bod digon o adnoddau ar gael i ateb y galw.
Staffio	Ni chanfuwyd unrhyw oblygiadau.
Cydraddoldeb/Hawliau Dynol/Y Gymraeg	Ni chanfuwyd unrhyw oblygiadau.
Risgiau	Peidio â bodloni'r gofynion cyfreithiol i fonitro ac i adrodd ar berfformiad, a allai effeithio ar y gallu i sicrhau bod digon o adnoddau ar gael i ateb y galw.

**GWASANAETH TÂN AC ACHUB
GOGLEDD CYMRU**

**Gwasanaeth Tân ac Achub
Fire and Rescue Service**

Adroddiad Monitro Perfformiad

Ar gyfer Blwyddyn Ariannol 2023/24

Mae'r ffigyrau'n rhai dros dro a gallent fod yn destun mân newidiadau.

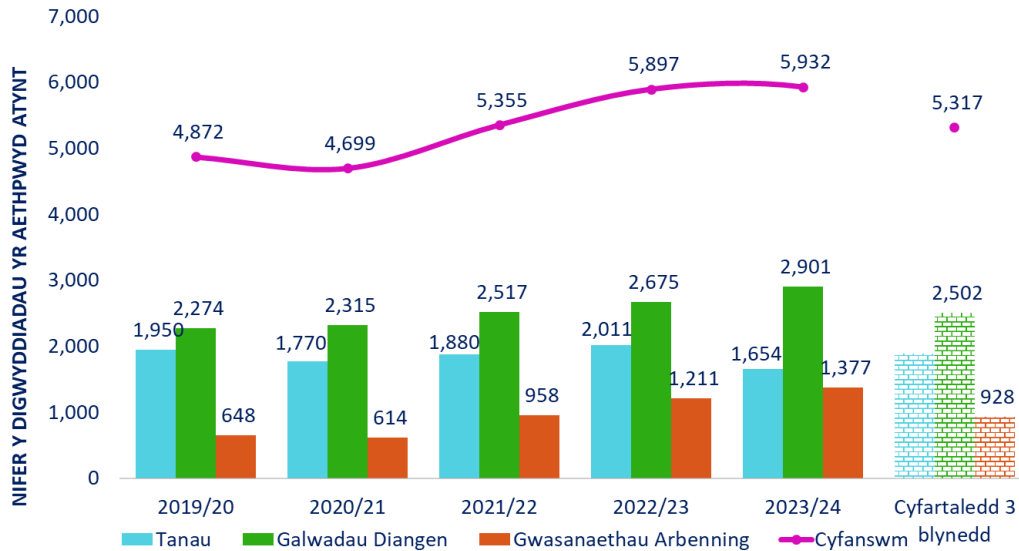

Cynnwys

1	Yr Holl Ddigwyddiadau	1
2	Tanau yn ôl Categori a Chymhelliant.....	2
3	Prif Danau, yn ôl Math o Eiddo a Chymhelliant	3
4	Tanau Damweiniol yn y Cartref	4
5	Marwolaethau ac Anafiadau o Danau Damweiniol yn y Cartref.....	6
6	Synwryddion Mwg – Tanau Damweiniol yn y Cartref (TDC)	6
7	Galwadau Diangen.....	8
8	Galwadau Gwasanaeth Arbennig	9
9	Gwrthdrawiadau Traffig ar y Ffordd a Thynnu'n Rhydd/Rhyddhau	10
10	Monitro yn erbyn Amcan Gwella a Llesiant Un.....	12
11	Argaeledd 18 Pwmp wedi'i Gynllunio	14
12	Absenoldeb Salwch.....	15
	Geirfa	19

1 Yr Holl Ddigwyddiadau

1.1 Yn ystod blwyddyn ariannol 2023/24, aeth y Gwasanaeth at 5,932 o ddigwyddiadau brys a galwadau diangen, sef newid o 0.6% o gymharu â'r flwyddyn flaenorol (5,897).

Categori	Blwyddyn	Ch.1	Ch.2	Ch.3	Ch.4	Cyfanswm y flwyddyn hyd yma	% y newid dros y flwyddyn hyd yma	Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol	% y newid dros y flwyddyn hyd yma / Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol
Cyfanswm yr holl ddigwyddiadau yr aethpwyd atynt	2023-24	1,638	1,552	1,417	1,285	5,932	↓ 0.6%	5,317	↑ 11.56%
	2022-23	1,575	1,878	1,211	1,233	5,897			
Yr holl danau	2023-24	604	408	326	316	1,654	↓ 17.8%	1,887	↓ 12.3%
	2022-23	577	719	337	378	2,011			
Yr holl ddigwyddiadau gwasanaeth arbennig	2023-24	332	331	390	324	1,377	↑ 13.7%	928	↑ 48.7%
	2022-23	327	371	267	246	1,211			
Yr holl alwadau diangen	2023-24	702	813	741	645	2,901	↑ 8.4%	2,502	↑ 15.9%
	2022-23	671	788	607	609	2,675			

*Mae'r ddwy golofn olaf yn dangos: cyfartaledd y tair blwyddyn ariannol flaenorol (ar sail y cyfnod adrodd cyfatebol); canran y newid ar sail y gwahaniaeth rhwng y flwyddyn ariannol gyfredol a'r cyfartaledd tair blynedd.

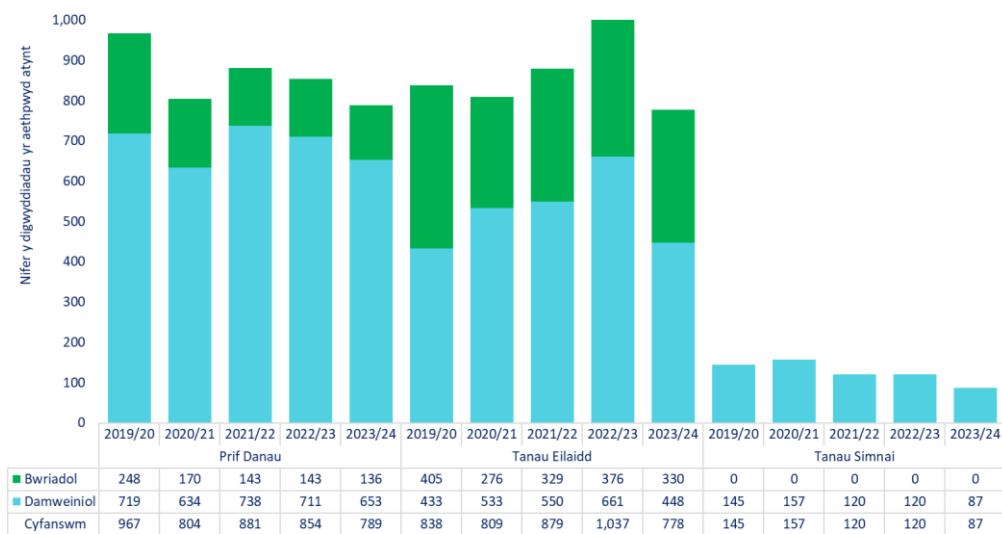
2 Tanau yn ôl Categori a Chymhelliant

2.1 Aethpwyd at gyfanswm o 1,654 o danau yn 2023/24; gostyngiad o 17.8% o 2,011 yn y flwyddyn ariannol flaenorol.

2.2 Prif danau – Bu gostyngiad o 7.9% yn nifer y prif danau (854 i 789) o gymharu â'r un cyfnod yn y flwyddyn ariannol flaenorol ac roeddent 6.7% yn is na'r cyfartaledd 3 blynedd o 846.

2.3 Tanau eilaidd – Bu gostyngiad o 25.0% yn nifer y tanau eilaidd (1,037 i 778), sef 12.6% yn is na'r cyfartaledd tair blynedd o 908.

2.4 Tanau simnai – Cafwyd gostyngiad yn nifer y tanau simnai (120 i 87) o gymharu â'r un cyfnod yn y flwyddyn ariannol flaenorol, sef 34.1% yn is na'r cyfartaledd tair blynedd o 132.

Categori	Blwyddyn	Ch.1	Ch.2	Ch.3	Ch.4	Cyfanswm y flwyddyn hyd yma	% y newid dros y flwyddyn hyd yma	Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol	% y newid dros y flwyddyn hyd yma / Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol
Prif Danau	2023-24	235	205	190	159	789	↓ 7.6%	846	↓ 6.7%
	2022-23	226	236	193	199	854			
Tanau Eilaidd	2023-24	356	200	108	114	778	↓ 25.0%	908	↓ 14.3%
	2022-23	332	476	100	129	1,037			
Tanau simnai	2023-24	13	4	27	43	87	↓ 28.0%	132	↓ 34.1%
	2022-23	19	7	44	50	120			

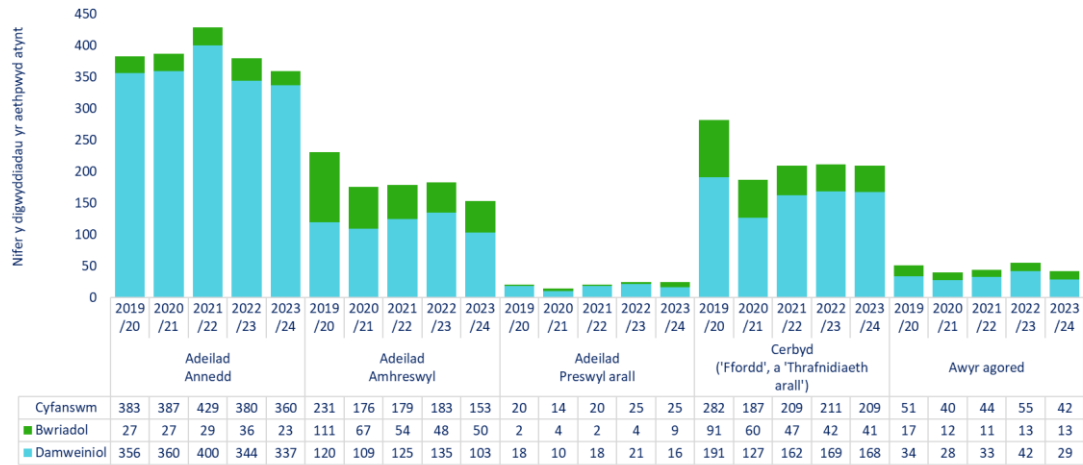
* Mae'r ddwy golofn olaf yn dangos: cyfartaledd y tair blwyddyn ariannol flaenorol (ar sail y cyfnod adrodd cyfatebol); canran y newid ar sail y gwahaniaeth rhwng y flwyddyn ariannol gyfredol a'r cyfartaledd tair blynedd.

Camau a gymerwyd i gefnogi lleihau digwyddiadau tân yn ystod y flwyddyn ariannol:

- Roedd nifer y ADI a gwblhawyd ar gyfer y flwyddyn 2023/24 yn 19,859, ac yn uwch na'r targed, gyda 4,838 o atgyfeiriadau gan asiantaethau. Cwblhawyd 12,500 o'r archwiliadau gan griwiau gweithredol.
- Data Caerwysg: Mae pob Gwyfya bellach yn cwblhau gweithgaredd drws-i-ddrws am o leiaf awr y dydd, gan ddefnyddio'r data a ddarparwyd i helpu i sicrhau dull wedi'i dargedu'n well tuag at bobl dros 65 oed. Ganol Ch.4 gwellwyd y data ymhellach trwy gyflwyno dotiau oren i systemau mapio i ddynodi'r bobl hynny dros 70 oed a dotiau coch ar gyfer y rhai dros 75 oed.
- Mae Rheolwyr Partneriaeth yn parhau i feithrin perthnasoedd ag asiantaethau allanol i annog atgyfeiriadau o ansawdd uchel.
- Cynhaliwyd 3^{ydd} "digwyddiad llesiant" ar gyfer fîm atal tân y Gwasanaeth Tân (gyda 22 yn mynychu) yn ystod Ch.4, mae hyn yn parhau i gynnig cefnogaeth i'n timau a sicrhau gweithgaredd ac allbwn lefel uchel.
- Adolygwyd ac adnewyddwyd contractau gyda Cartrefi Conwy a Gofal a Thrwsio, gan barhau felly derbyn atgyfeiriadau lefel uchel a derbyn taliad cyflog 50%.
- Mae Grŵp Llywio'r Ymgyrch wedi parhau i weithio gyda Chyfathrebu Corfforaethol i hyrwyddo diogelwch a negeseuon ynghylch Tanau Gwyllt yn rhagweithiol ar draws pob plattform cyfryngau. Bu cryn sylw yn y wasg ynghylch tanau sychwyr dillad yn arwain at bostiadau cyfryngau cymdeithasol, cyfweiliadau â staff y GTA a phreswylwyr gan y BBC ac ymgyrchoedd lleol a chyfweiliadau radio.
- Mae cynlluniau ymyrraeth ar gyfer cynnau tân bwriadol yn parhau i gael eu hwyluso yn fewnol a chan PentrePeryglon; Yn ystod 2023/24, cyflwynwyd 13 sesiwn FACE (Addysg Ymwybyddiaeth Tân i Blant) ac un ymyriad i oedolion gan y Tîm Lleihau Tanau Bwriadol a chyflwynwyd 34 cwrs Tân Saff gan PentrePeryglon.

3 Prif Danau, yn ôl Math o Eiddo a Chymhelliant

- 3.1** Yn ystod flwyddyn ariannol 2023/24, dechreuwyd 136 o brif danau yn fwriadol, o gymharu â 143 yn 2022/23.
- 3.2** Roedd 60 tân bwriadol yng Ngharchar EF y Berwyn, o gymharu â 46 dros yr un cyfnod yn y flwyddyn ariannol flaenorol. Aeth y Gwasanaeth at 26 o'r tanau yma.

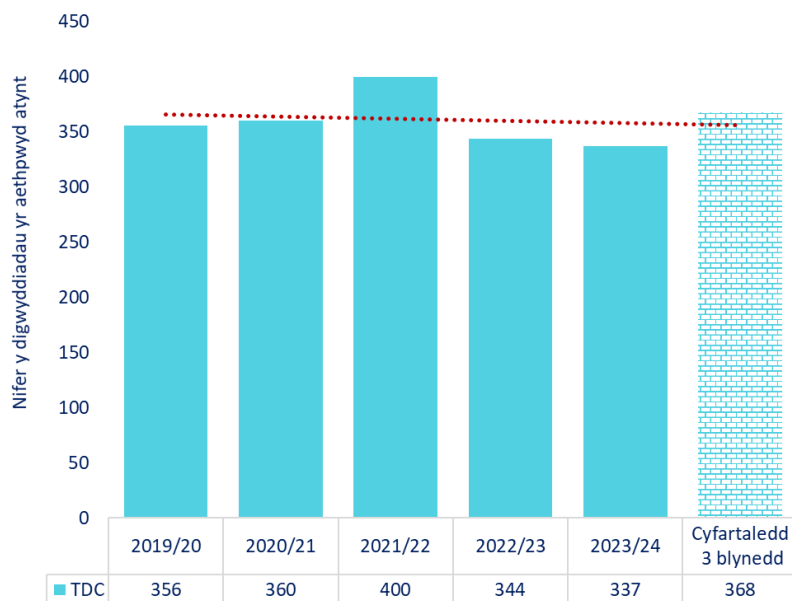

Categori	Blwyddyn	Ch.1	Ch.2	Ch.3	Ch.4	Cyfanswm flwyddyn hyd yma	% y newid dros y flwyddyn hyd yma	Cyfaraledd y 3 blynedd flaenorol	% y newid dros y flwyddyn hyd yma / Cyfaraledd y 3 blynedd flaenorol
Yr holl brif danau bwriadol	2023-24	40	36	32	28	136	↓ 4.9%	152	↓ 10.5%
	2022-23	41	49	24	29	143			
Yr holl brif danau damweiniol	2023-24	195	169	158	131	653	↓ 8.2%	694	↓ 5.9%
	2022-23	185	187	169	170	711			

* Mae'r ddwy golofn olaf yn dangos: cyfaraledd y tair blwyddyn ariannol flaenorol (ar sail y cyfnod adrodd cyfatebol); canran y newid ar sail y gwahaniaeth rhwng y flwyddyn ariannol gyfredol a'r cyfaraledd tair blynedd.

4 Tanau Damweiniol yn y Cartref

4.1 Aeth y Gwasanaeth at 337 o danau damweiniol yn y cartref yn 2023/24; saith (2.0%) yn llai nag yn y flwyddyn ariannol flaenorol (344). Arhosodd Tanau Damweiniol yn y Cartref (TDC) yn ystod y cyfnod hwn 8.4% yn is na'r cyfaraledd tair blynedd o 368.

Categori	Blwyddyn	Ch. 1	Ch. 2	Ch. 3	Ch. 4	Cyfanswm y flwyddyn hyd yma	% y newid	Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol	% y newid dros y flwyddyn hyd yma / Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol
Tanau damweiniol yn y cartref	2023-24	91	70	106	70	337	↓ 2.0%	368	↓ 8.4%
	2022-23	81	81	97	85	344			

* Mae'r ddwy golfn olaf yn dangos: cyfartaledd y tair blwyddyn ariannol flaenorol (ar sail y cyfnod adrodd cyfatebol); canran y newid ar sail y gwahaniaeth rhwng y flwyddyn ariannol gyfredol a'r cyfartaledd tair blynedd.

Camau a gymerwyd i ddeall demograffeg a risg ein cymuned ymhellach yn ystod y flwyddyn flaenorol:

- Adolygwyd a diwygiwyd y “system” sgorio yn ystod Ch.4 ac mae bellach yn sicrhau bod gan y sgorio fwy o bwysoliad i oedran.
- Rhoddwyd arweiniad ychwanegol i weinyddwyr i sicrhau cadw'n dynnach at y sgorio er mwyn sicrhau mai dim ond y rhai mwyaf agored i niwed sy'n cael eu hystyried yn flaenoriaeth uchel.
- Mae Rheolwyr Partneriaeth yn parhau i archwilio perthnasoedd newydd gyda phartneriaid allanol i nodi'r bobl hynny sydd fwyaf agored i dân; a darparu cyngor ac ymyriadau addas iddynt.
- Mae adolygiad o ddogfennau arweiniad ar y gweill gan gynnwys dogfen weithdrefn newydd ar gyfer Archwiliadau Diogel ac Iach.

5 Marwolaethau ac Anafiadau o Danau Damweiniol yn y Cartref

5.1 Roedd chwe marwolaeth TDC yn ystod blwyddyn ariannol 2023/24, o gymharu â dim un farwolaeth yn ystod yr un cyfnod yn y flwyddyn flaenorol. Roedd saith anaf difrifol a 19 mân anaf, o gymharu â thri a 23 yn y drefn honno. Cynyddodd nifer yr archwiliadau rhagofalus (20 i 23), a gostyngodd nifer y bobl a oedd angen cymorth cyntaf yn y fan a'r lle (o 25 i 17).

Roedd tair o'r marwolaethau yng Nghonwy, dwy yng Ngwynedd ac un yn Sir y Fflint.

Roedd pob un o'r marwolaethau yn y categori mwyaf agored i niwed, gyda phob un yn 65 oed neu'n hŷn, sydd ar hyn o bryd yn bwyslais Archwiliadau Diogel ac Iach.

Difrifoldeb yr anaf	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Archwiliadau Rhagofalus	19	33	31	20	23
Cymorth Cyntaf	41	26	43	25	17
Mân Anafiadau	26	29	34	23	19
Anafiadau Difrifol	4	3	5	3	7
Marwolaethau	3	5	5	0	6
Cyfanswm	93	96	118	71	72

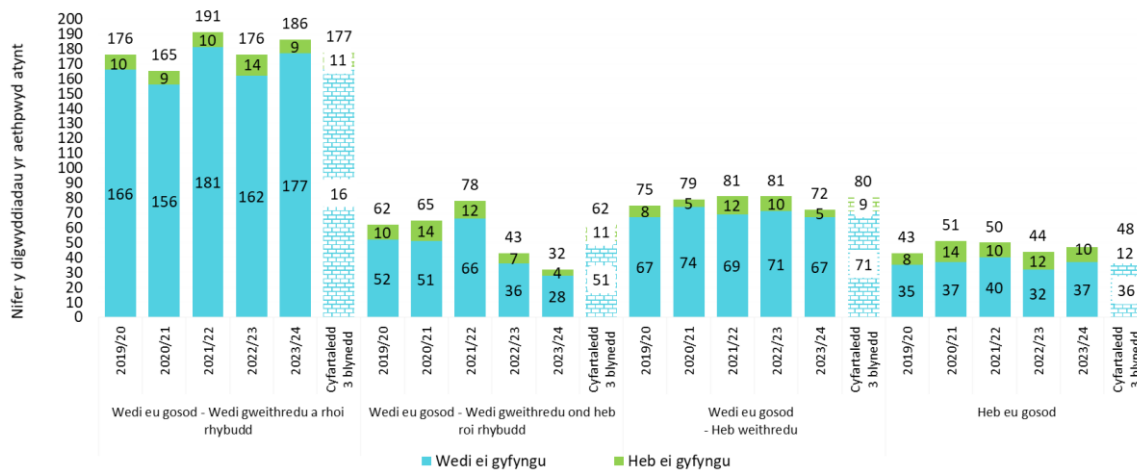
Categori	Blwyddyn	Ch.1	Ch.2	Ch.3	Ch.4	Cyfanswm y flwyddyn hyd yma (YTD)	% y newid dros y flwyddyn hyd yma	Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol	Newid dros y flwyddyn hyd yma / Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol
Anafiadau oherwydd tanau damweiniol yn y cartref	2023-24	29	9	22	6	66	↓ 8.2%	92	↓ 10.8%
	2022-23	10	37	14	10	71			
Marwolaethau oherwydd tanau damweiniol yn y cartref	2023-24	0	3	1	2	6	↑ Amh%	3	↑ 200%
	2022-23	0	0	0	0	0			

* Mae'r ddwy golofn olaf yn dangos: cyfartaledd y tair blwyddyn ariannol flaenorol (ar sail y cyfnod adrodd cyfatebol); canran y newid ar sail y gwahaniaeth rhwng y flwyddyn ariannol gyfredol a'r cyfartaledd tair blynedd.

6 Synwryddion Mwg – Tanau Damweiniol yn y Cartref (TDC)

6.1 Roedd synwrydd mwg/gwres yn bresennol yn y mwyafrif o TDC, er na wnaeth pob un weithredu. Mewn 47 o'r TDC, nid oedd synwrydd wedi'i osod.

6.2 O'r 337 TDC, roedd 309 wedi'u cyfyngu i ystafell tarddiad y tân, i'r eitem a daniwyd gyntaf, neu dim ond difrod gwres/mwg oedd yno.

Categori	Blwyddyn	Ch.1	Ch.2	Ch.3	Ch.4	Cyfanswm y flwyddyn hyd yma (YTD)	% y newid dros y flwyddyn hyd yma	Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol	% y newid dros y flwyddyn hyd yma / Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol
Synhwyrdd mwg wedi'i osod ac wedi gweithredu a rhoi rhybudd	2023-24	48	37	59	42	186	↑ 5.7%	177	↑ 5.1%
	2022-23	36	45	49	46	176			
Synhwyrdd mwg wedi'i osod, wedi gweithredu ond heb roi rhybudd	2023-24	16	4	9	3	32	↓ 25.6%	62	↓ 48.4%
	2022-23	17	4	10	12	43			
Synhwyrdd mwg heb weithredu	2023-24	22	19	25	16	72	↓ 13.8%	80	↓ 2.5%
	2022-23	17	16	23	16	81			
Synhwyrdd mwg heb ei osod	2023-24	10	13	15	9	47	↑ 6.8%	48	↓ 2.1%
	2022-23	6	13	13	12	44			

* Mae'r ddwy golofn olaf yn dangos: cyfartaledd y tair blwyddyn ariannol flaenorol (ar sail y cyfnod adrodd cyfatebol); canran y newid ar sail y gwahaniaeth rhwng y flwyddyn ariannol gyfredol a'r cyfartaledd tair blynedd.

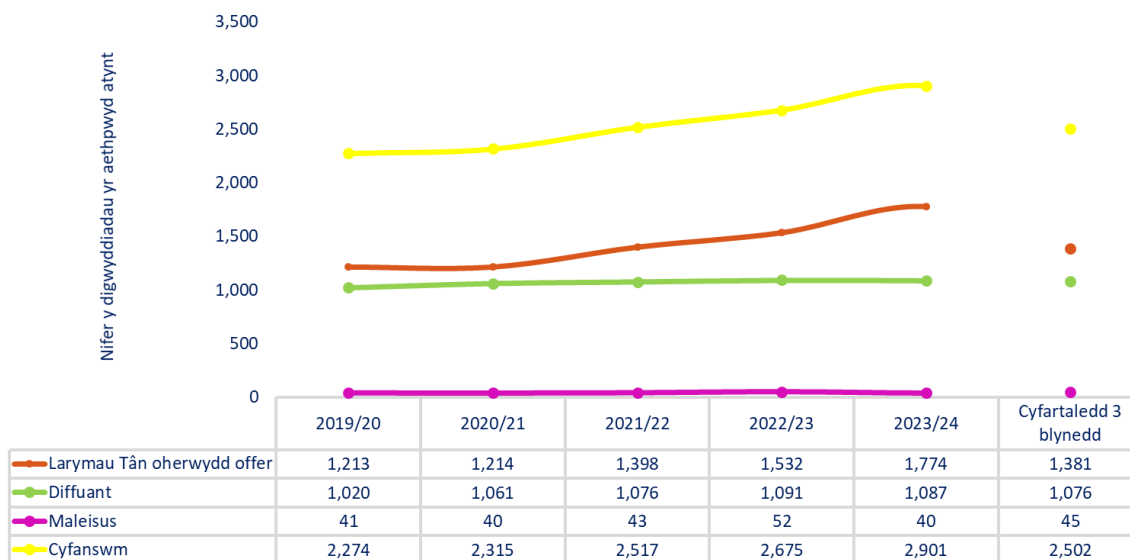

Camau a gymerwyd i gefnogi cymunedau drwy gynyddu nifer y bobl sydd â larymau mwg ac addysg ddiogelwch yn ystod y flwyddyn ariannol, yn ychwanegol i'r rhai y soniwyd amdanynt yn flaenorol:

- Adnewyddwyd y contract tair blynedd gyda Cartrefi Conwy.
- Bydd fideo ADI sy'n cynnwys iaith arwyddion a gwblhawyd yn ystod Ch.4 yn cael ei lansio'n swyddogol gan Grŵp Llywio'r Ymgyrch i gefnogi ymgyrch Cyngor Cenedlaethol y Penaethiaid Tân.
- Mae Rheolwyr Partneriaeth yn parhau i feithrin perthnasoedd ag asiantaethau allanol i annog atgyfeiriadau o ansawdd uchel. Rhoddwyd cyflwyniadau i wahanol grwpiau yn ystod Ch.4, gan gynnwys mewn cynhadledd i ofalwyr Dementia ac mewn fforymau gwirfoddolwyr.
- Cefnogwyd 12 digwyddiad Diwrnod Dim Ysmygu ar draws y gwasanaeth ochr yn ochr ag asiantaethau eraill.

7 Galwadau Diangen

7.1 Yn ystod 2023/24 cynyddodd nifer y galwadau diangen 8.4% (2,675 i 2,901). Roedd cynnydd o 15.8% mewn LTA (1,532 i 1,774). Gostyngodd galwadau diangen diffuant 0.4% (1,091 i 1,087).

Categori	Blwyddyn	Ch.1	Ch.2	Ch.3	Ch.4	Cyfanswm y flwyddyn hyd yma	% y newid dros y flwyddyn hyd yma	Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol	% y newid dros y flwyddyn hyd yma / Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol
Cyfanswm y galwadau diangen	2023-24	702	813	741	645	2,901	↑ 8.4%	2,502	↑ 15.9%
	2022-23	671	788	607	609	2,675			
Larymau Tân Awtomatig (LTA)	2023-24	407	520	458	389	1,774	↑ 15.8%	1,381	↑ 28.5%
	2022-23	416	420	360	336	1,532			
Galwadau Diangen Diffuant	2023-24	281	281	276	249	1,087	↓ 0.4%	1,076	↑ 1.0%
	2022-23	241	353	238	259	1,091			
Galwadau Diangen Maleisus	2023-24	14	12	7	7	40	↓ 23%	45	↓ 11.1%
	2022-23	14	15	9	14	52			

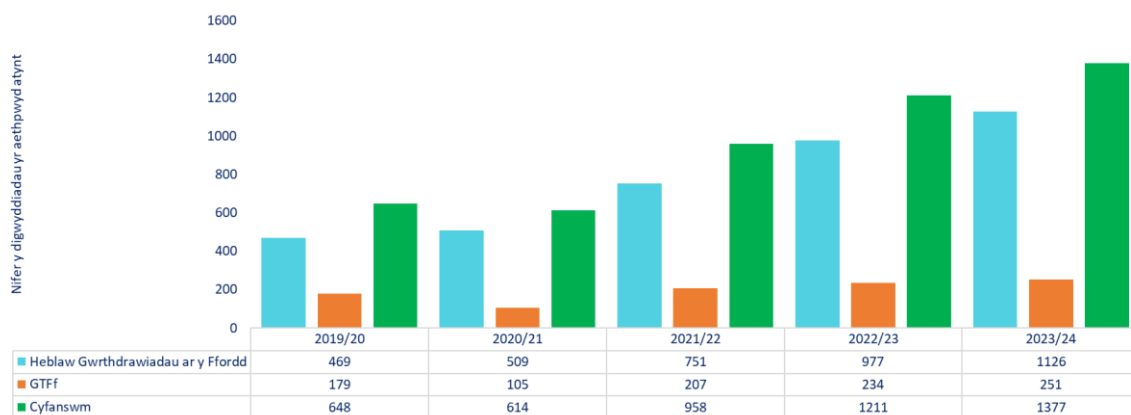
* Mae'r ddwy golofn olaf yn dangos: cyfartaledd y tair blwyddyn ariannol flaenorol (ar sail y cyfnod adrodd cyfatebol); canran y newid ar sail y gwahaniaeth rhwng y flwyddyn ariannol gyfredol a'r cyfartaledd tair blynedd.

Camau a gymerwyd i leihau LTA Ysbytai yn ystod y flwyddyn ariannol:

- Cynhaliwyd cyfarfod gyda thîm rheoli cyfleusterau BIPBC. Amlygwyd bod ganddynt gynlluniau buddsoddi ar gyfer gwahanol leoliadau ledled Gogledd Cymru i wella'r diogelwch tân dros y pum mlynedd nesaf, gan gynnwys systemau larwm tân. Bu GTAGC yn trafod y materion yn ymwneud â LTA a'r adnoddau a ddefnyddir. Bydd BIPBC yn gweithio gyda GTAGC ac yn nodi meysydd i leihau gweithredu LTA o'r fath. Er mwyn sicrhau cynnal cyfathrebu agored, cynhelir y cyfarfod nesaf yn Ch.1 2024/25.

8 Galwadau Gwasanaeth Arbennig

8.1 Cynyddodd Galwadau Gwasanaeth Arbennig (GGA) 13.7% (1,211 i 1,377), o gymharu â'r un cyfnod yn y flwyddyn flaenorol. Cynyddodd gwrthdrawiadau ar y ffordd 7.3% (234 i 251), tra cynyddodd digwyddiadau 'heblaw GTFF' 15.3%, (977 i 1126). Roedd y cynnydd yn nifer y GGA yr aethpwyd atynt i'w ddisgwyl yn dilyn penderfyniad y Gwasanaeth i gynyddu ei welededd yn y gymuned.

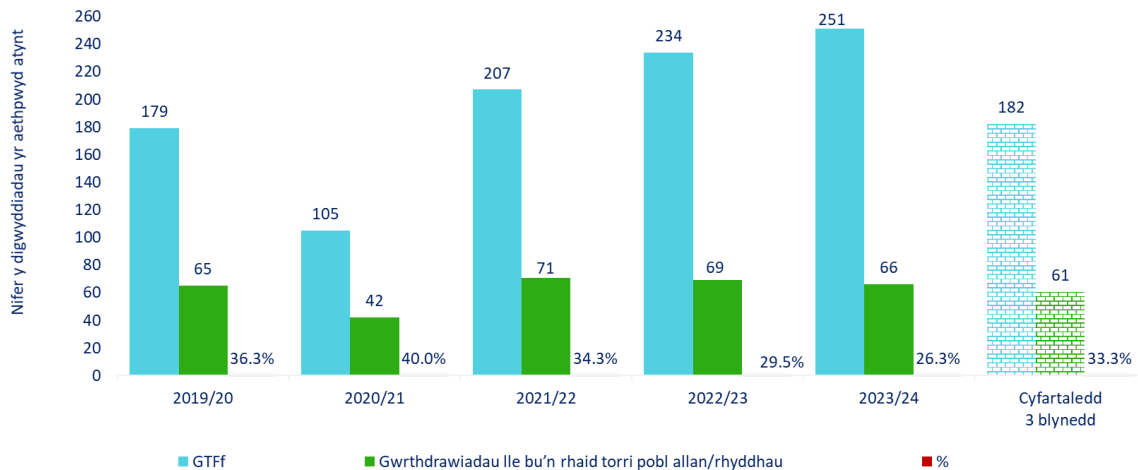

Categori	Blwyddyn	Ch.1	Ch.2	Ch.3	Ch.4	Cyfanswm y flwyddyn hyd yma (YTD)	% y newid dros y flwyddyn hyd yma	Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol	% y newid dros y flwyddyn hyd yma / Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol
Cyfanswm yr holl alwadau gwasanaeth arbennig	2023-24	332	331	390	324	1,377	↑ 13.7%	928	↑ 48.4%
	2022-23	327	371	267	246	1,211			
Gwrthdrawiadau Traffig ar y Ffordd (GTFF)	2023-24	77	63	55	56	251	↑ 7.3%	182	↑ 37.9%
	2022-23	53	65	60	56	234			
Heblaw GTFF	2023-24	255	268	335	268	1,126	↑ 15.3%	746	↑ 50.9%
	2022-23	274	306	207	190	977			

* Mae'r ddwy golofn olaf yn dangos: cyfartaledd y tair blwyddyn ariannol flaenorol (ar sail y cyfnod adrodd cyfatebol); canran y newid ar sail y gwahaniaeth rhwng y flwyddyn ariannol gyfredol a'r cyfartaledd tair blynedd.

9 Gwrthdrawiadau Traffig ar y Ffordd a Thynnu'n Rhydd/Rhyddhau

9.1 O'r 251 gwrthdrawiad traffig ar y ffordd yr aethpwyd atynt yn 2023/24, roedd 66 (26.3%) yn ymwneud â'r Gwasanaeth yn defnyddio offer i ryddhau o leiaf un person wedi'i anafu o'r cerbyd. Er bod 140 o ddigwyddiadau wedi arwain at anafiadau, dim ond mân anafiadau oedd gan y mwyafrif o'r rhai oedd wedi'u hanafu.

251	Cyfanswm y gwrthdrawiadau ar y ffordd yr aethpwyd atynt
140	o ddigwyddiadau lle cafodd pobl anaf
66	o ddigwyddiadau lle bu'n rhaid torri pobl allan / eu rhyddhau

Difrifoldeb yr Anaf *	Nifer y bobl
Archwiliad Rhagofalus	47
Cymorth Cyntaf	36
Mân Anafiadau	93
Anafiadau Difrifol	43
Marwolaethau	16
* Anafiadau oherwydd gwrthdrawiad ar y ffordd - caiff y rhain eu cofnodi ar y system gofnodi fewnol yn yr un categori ag anafiadau tân	

Camau a gymerwyd i leihau GTFf yn ystod y flwyddyn flaenorol:

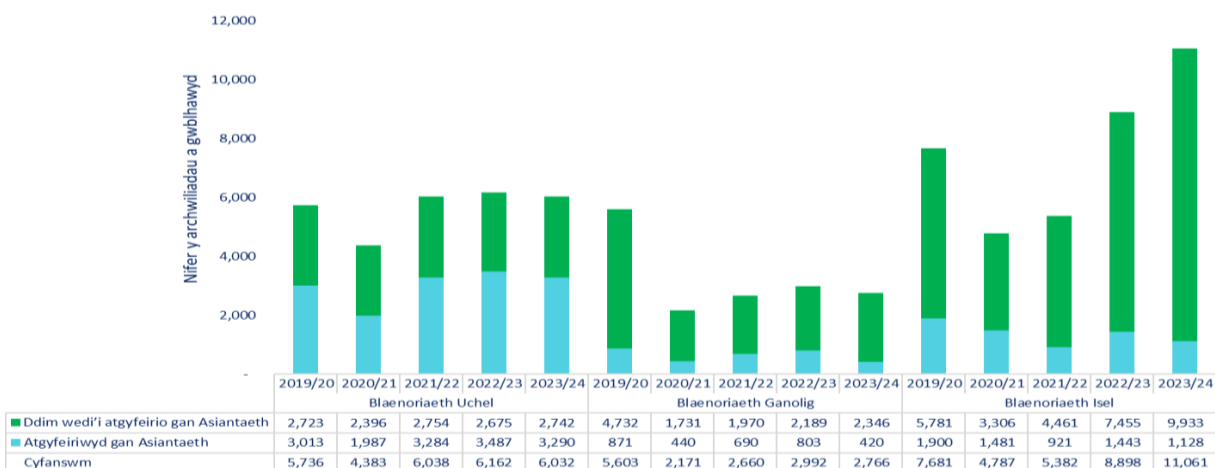
- Mae Rheolwyr Gwylfa'r Gwasanaeth Tân yn parhau i gyflwyno Stori Olivia ac mae'n parhau i fod yn gyfredol ac i gael effaith fawr. 1,207 o bobl dros 2023/24.
- Biker down: Bu 67 yn mynychu yn ystod 2023/24, yn ystod Ch.4 cawsom ein sesiwn gyntaf 'Paned i'r Beicwyr'. Bydd y rhain yn parhau drwy gydol 2024/25.
- Mae'r fîm Ffenics yn parhau i drafod y "5 angheuol" yn ystod cyrsiau.
- Dechreuodd Prosiect Ugain yn ystod Ch.4, gyda'r nod o gyflwyno ymgysylltu ar ochr y ffordd fel dewis amgen i bwyntiau cosb neu ddirwy. Bu 399 o ymgysylltiadau hyd yn hyn.
- Bu Rheolwyr Gwylfa'r Gwasanaeth Tân yn mynychu diwrnod Digwyddiad Mawr Ymddiriedolaeth Gwasanaethau Ambiwlans Cymru, Heddlu Gogledd Cymru / Prifysgol Wreccsam (diogelwch ar y ffyrdd) ar 6 Mawrth 2024, bydd ôl-drafodaeth ar 14/03/2024. Mynychwyd seminar Diogelwch ar y Ffyrdd Cymru Gyfan.
- Ymgysylltu'n rheolaidd â Heddlu Gogledd Cymru ynghylch diogelwch ar y ffyrdd i sicrhau parhau gyda chyflwyno stori Olivia a'i thargedu.

10 Monitro yn erbyn Amcan Gwella a Llesiant Un

Cefnogi pobl i atal tanau damweiniol mewn cartrefi ac i aros yn ddiogel os bydd tanau o'r fath yn digwydd.

10.1 Archwiliadau Diogel ac Iach

Cwblhaodd y Gwasanaeth 19,859 o Archwiliadau Diogel ac Iach yn ystod blwyddyn ariannol 2023/24, gyda 4,838 (24.3%) ohonynt wedi'u cynnal mewn ymateb i atgyfeiriad gan asiantaeth bartner.

Categori	Blwyddyn	Ch.1	Ch.2	Ch.3	Ch.4	Cyfanswm y flwyddyn hyd yma	% y newid dros y flwyddyn hyd yma	Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol	% y newid dros y flwyddyn hyd yma / Cyfartaledd y 3 blynedd flaenorol
% yr holl Archwiliadau Diogel ac Iach a gynhaliwyd ac a ddaeth drwy atgyfeiriad gan sefydliad partner	2023-24	30.5%	23.9%	30.9%	20.4%	24.3%	↓ 49.1%	51.2%	↓ 52.5%
	2022-23	35.2%	30.2%	47.6%	30.0%	47.8%			

* Mae'r ddwy golofn olaf yn dangos: cyfartaledd y tair blwyddyn ariannol flaenorol (ar sail y cyfnod adrodd cyfatebol); canran y newid ar sail y gwahaniaeth rhwng y flwyddyn ariannol gyfredol a'r cyfartaledd tair blynedd.

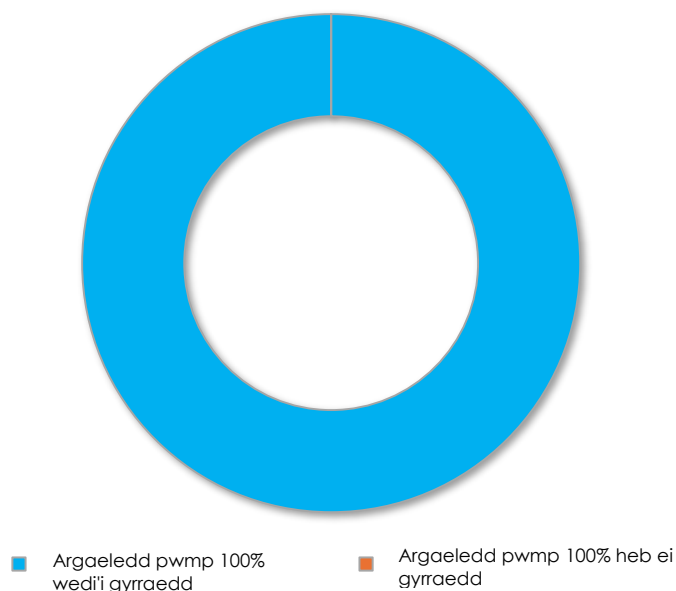
Camau a gymerwyd i wella perfformiad Archwiliadau Diogel ac Iach yn ystod y flwyddyn ariannol:

- Roedd nifer y ADI a gwblhawyd ar gyfer y flwyddyn 2023/24 yn 19,859, ac yn uwch na'r targed, gyda 4,838 o atgyfeiriadau gan asiantaethau eraill. Cwblhawyd 12,500 o'r archwiliadau gan griwiau gweithredol.
- Data Caerwysg: Mae pob Gwylfa bellach yn cwblhau gweithgaredd drws-i-ddrws am o leiaf awr y dydd, gan ddefnyddio'r data a ddarparwyd i helpu i sicrhau dull wedi'i dargedu'n well tuag at bobl dros 65 oed. Ganol Ch.4 gwellwyd y data ymhellach trwy gyflwyno dotiau oren i systemau mapio i ddynodi'r bobl hynny dros 70 oed a dotiau coch ar gyfer y rhai dros 75 oed.
- Cafodd y "dangosfwrdd" i ddarparu data cyfredol ei ddrafftio yn Ch.4 a bydd yn parhau i gael ei dreialu cyn ei lansio'n swyddogol i bob gorsaf. Bydd hyn yn caniatáu dull wedi'i dargedu'n fwy fyth i'r criwiau ac yn helpu i nodi meysydd i weithio, ac yn caniatáu i dimau ardal y Gwasanaeth Tân amlygu ardaloedd ar gyfer cynnal ymgyrchoedd.
- Mae "Diwrnodau Effaith" bellach yn cael eu cwblhau ym mhob ardal (un y mis), mae'r digwyddiadau amlasiantaethol hyn yn gweithio'n dda ac yn profi'n llwyddiannus. Defnyddir criwiau gweithredol yn y digwyddiadau hyn ac fe'u trefnir gan Reolwyr Gwylfa'r Gwasanaeth Tân yn yr ardal.

- Yn ystod Ch.4, cwblhaodd criwiau gwledig y system dyletswydd amser cyflawn hyfforddiant ychwanegol ar gyflawni ADI a bellach dyrannwyd y rhan fwyaf o'r holl atgyfeiriadau IseI a Chanolig iddynt sy'n arwain at alwad ffôn ADI. Mae gofyn i bob aelod criw wneud o leiaf 5 galwad ffôn bob dydd tra ar ddyletswydd. Bydd hyn yn caniatáu mwy o amser i'r criwiau Criw Dydd ac Amser Cyflawn ganolbwyntio ar weithgaredd drws-i-ddrws gan ddefnyddio Data Caerwysg.
- Mae Rheolwyr Partneriaeth yn parhau i weithio gydag asiantaethau allanol i geisio sicrhau bod ansawdd yr atgyfeiriadau a dderbynnir mor uchel â phosibl ac wedi'u targedu gymaint ag y bo modd, mae hon yn dasg heriol a bydd yn cymryd amser.
- Bu un Gweithiwr Cefnogi Diogelwch yn y Cartref ar adleoliad dros dro i ardal y Dwyrain i helpu gyda'r ôl-groniad o ADI hwyr. Mae goramser yn cael ei ddefnyddio gan Weithwyr Cefnogi Diogelwch yn y Cartref ac mae hyn yn cael effaith gadarnhaol o ran rheoli'r rhestr aros. Defnyddiwyd 80 awr a arweiniodd at gwblhau 56 ADI blaenoriaeth uchel.
- Gwnaed newidiadau yn ystod Ch.4 i'r broses sgorio ADI i sicrhau pwysoli "oedran" yn briodol.

11 Argaeledd 18 Pwmp wedi'i Gynllunio

Argaeledd 18 Pwmp wedi'i Gynllunio
2023/24

Argaeledd 18 Pwmp wedi'i Gynllunio (Ar ôl Cynllunio)- perfformiad ym mlwyddyn ariannol
2023/24

Er y cyrhaeddwyd argaeledd 18 pwmp 100% yn 2023/24, mae'r man cychwyn bob dydd yn dangos sefyllfa hollol wahanol.

Mae argaeledd ar benwythnosau ac ar Wyliau Banc bob amser yn sylweddol well nag yn ystod yr wythnos. Dros y flwyddyn gyfan, roedd argaeledd cyfartalog yn ystod yr wythnos yn 4.8 pwmp, tra oedd argaeledd cyfartalog ar benwythnosau yn 11.2 pwmp.

Ionawr oedd y mis gorau o ran y man cychwyn cyfartalog yn ystod yr wythnos gyda 6.7 pwmp, ac Awst oedd y gwaethaf gyda 3.2 pwmp.

Nid oes gwahaniaeth sylweddol rhwng unrhyw ddiwrnod o'r wythnos, gydag amrediad y gwahaniaeth yn 1 pwmp. Fel y gwelir o'r tablau isod, mae argaeledd ar Benwythnosau ac ar Wyliau Banc yn sylweddol uwch.

Cyfartaledd yn ystod yr Wythnos

Dydd Llun	4.6
Dydd Mawrth	5.4
Dydd Mercher	5.2
Dydd Iau	4.3
Dydd Gwener	4.5

Cyfartaledd ar Benwythnosau ac ar Wyliau Banc

Dydd Sadwrn	9.3
Dydd Sul	12.6
Dydd Gwener	10.2
Dydd Llun	14.6
Dydd Mawrth (Gŵyl San Steffan)	17

Cyfartaledd Argaeledd yn ystod yr Wythnos a Phenwythnosau/Gwyliau Banc ar gyfer Gorsafoedd System Dyletswydd Ar Alwad

12 Absenoldeb Salwch

Nod y Gwasanaeth yw annog ei holl weithwyr i sicrhau bod eu presenoldeb yn y gwaith mor uchel â phosibl, gan gydnabod na fydd gweithwyr, o bryd i'w gilydd, yn gallu dod i'r gwaith oherwydd salwch.

Yn ôl Adroddiad Absenoldeb Salwch y Gwasanaeth Tân ac Achub Cenedlaethol ar gyfer Ebrill 2023 – Medi 2023, 4.43 diwrnod dyletswydd o absenoldeb salwch fesul aelod staff yw'r cyfartaledd, sy'n cyfateb i 5.82%. Mae GTAGC ychydig yn is na hyn, sef 5.03% ar gyfer blwyddyn ariannol 2023/24. Mae sawl her allweddol y mae pob gwasanaeth brys yn eu hwynebu o ran rheoli presenoldeb a chadw gweithwyr yn y gwaith. Mae'r rhain yn cynnwys gofynion emosiynol a chorfforol sy'n unigryw, lle mae'n bosibl y bydd yn rhaid i staff gweithredol aros i ffwrdd o'r gwaith yn hirach oherwydd anafiadau corfforol o gymharu â'r rheini mewn rolau anweithredol. Hefyd, mae angen i staff gweithredol fod yn gorfforol heini a bodloni'r safon ffitrwydd genedlaethol i'w galluogi i gyflawni eu rôl yn ddiogel ac yn effeithiol. Mae effaith hefyd o weithlu sy'n heneiddio lle mae pobl yn byw'n hirach ac yn fwy tebygol o ddioddef o broblemau iechyd sy'n cynnwys cyfnodau o absenoldeb cynyddol.

Mae'r Gwasanaeth yn cynnig ymyriadau iechyd a llesiant i gefnogi gweithwyr fel mesur ataliol, yn ystod cyfnod o absenoldeb ac i gynorthwyo gyda dychwelyd i'r gwaith. Mae Mesurau yn cynnwys y Polisi Rheoli Presenoldeb, gwasanaeth Iechyd Galwedigaethol, Ffisiotherapi, Rhaglen Cymorth i Weithwyr, Safecall (llinell gymorth gyfrinachol annibynnol), Llinell Argyfwng Atal Hunanladdiad a rhaglenni eraill Elusen y Diffoddwyr Tân.

Mae pwyslais ar lesiant gweithwyr a hyrwyddo iechyd o fudd i weithwyr a'u cyflogwyr. Gall helpu i atal afiechyd, a chefnogi unigolion i gydbwysu gwaith gan leihau effaith unrhyw symptomau afiechyd ar yr un pryd, lle bo modd. Mae'r Gwasanaeth wedi ymrwmo i ddarparu cymorth lles i staff ac yn ogystal â'r ymyriadau uchod mae gennym rwydweithiau cymorth llesiant gan gynnwys Hyrwyddwyr Golau Glas, Cefnogwyr Cydweithiwr, Dadfriffwyr Digwyddiadau Critigol, a Rhwydweithiau Staff amrywiol.

Yn ystod blwyddyn ariannol 2023/24, roedd 913 o unigolion wedi'u cyflogi ar gyfartaledd gan GTAGC. Mae absenoldebau oherwydd salwch yn ystod hanner cyntaf blwyddyn ariannol 2023/24 yn cyfateb i gyfanswm o 5.08% o amser a gollwyd. Yn ystod Ch.4, gostyngodd nifer yr unigolion sy'n cael eu cyflogi gan GTAGC i 906 o unigolion ac roedd absenoldebau oherwydd salwch yn cyfateb i 4.80% o amser a gollwyd. Drwy gydol y flwyddyn 2023/24, mae nifer yr achosion o absenoldeb tymor byr wedi codi wrth i'r flwyddyn fynd yn ei blaen gyda'r nifer uchaf o achosion yn ystod Ch.4, sy'n cyfateb i 1.19% o'r amser a gollwyd oherwydd salwch tymor byr o gymharu â chyfartaledd 0.91% dros y flwyddyn hyd yma. Mewn cyferbyniad, mae nifer yr achosion o salwch hirdymor wedi gostwng o Ch.1, gyda Ch.2 a Ch.3 yn aros yn sefydlog ac yna gostyngiad yn nifer yr achosion yn ystod Ch.4.

Sylwer, trwy gydol yr adroddiad, ni fydd nifer yr achosion yn y flwyddyn hyd yma yn swm y chwarteri oherwydd bydd absenoldebau rhai unigolion yn ymestyn ar draws chwarteri.

	Achosion Ch.1	Ch.1 % yr Amser a gollwyd	Achosion Ch.2	Ch.2 % yr Amser a gollwyd	Achosion Ch.3	Ch.3 % yr Amser a gollwyd	Achosion Ch.4	Ch.4 % yr Amser a gollwyd	Achosion Blwyddyn hyd yma	% yr Amser a gollwyd y flwyddyn hyd yma
Salwch Hirdymor	64	4.43%	66	4.21%	63	4.27%	59	3.61%	142	4.13%
Salwch Tymor Byr	88	0.59%	123	0.93%	143	0.95%	149	1.19%	479	0.90%
Cyfanswm	152	5.03%	189	5.14%	206	5.21%	208	4.80%	621	5.03%

Tymor byr yn golygu cyfnodau unigol o salwch o 27 diwrnod calendr neu lai.
Hirdymor yn golygu cyfnodau unigol o 28 diwrnod calendr neu fwy

Efallai y bydd rhai systemau dyletswydd yn gweld canran uwch o amser a gollwyd, er cofnodi llai o achosion o absenoldeb. Daw hyn o ganlyniad i'r ffaith bod llai o staff o fewn y system ddyletswydd honno. Mae'r cyfrifiad canran absenoldeb salwch yn gymesur â nifer y staff o fewn y system ddyletswydd honno.

Salwch Hirdymor a Thymor Byr	Achosion Ch.1	Ch.1 % yr Amser a gollwyd	Achosion Ch.2	Ch.2 % yr Amser a gollwyd	Achosion Ch.3	Ch.3 % yr Amser a gollwyd	Achosion Ch.4	Ch.4 % yr Amser a gollwyd	Achosion Blwyddyn hyd yma	% yr Amser a gollwyd y flwyddyn hyd yma
Gorsafodd System Dyletswydd Amser Cyflawn	29	3.94%	44	4.87%	50	3.99%	46	4.50%	148	4.42%
System Dyletswydd ar Alwad	80	6.19%	92	5.68%	100	6.00%	97	5.33%	291	5.81%
Gwledig	2	4.30%	4	4.35%	2	4.25%	1	1.40%	8	3.58%
Ystafell Reoli	9	8.09%	12	9.14%	12	8.37%	13	9.21%	39	8.80%
Rheolwyr System Dyletswydd Hyblyg	6	5.11%	6	2.91%	8	2.48%	10	2.45%	24	3.23%
Adrannau Gweithredol	3	1.10%	2	2.45%	7	8.26%	4	6.06%	12	4.51%
Tîm Arweinyddol y Gwasanaeth	1	0.22%	0	0.00%	2	0.29%	2	0.51%	5	0.26%
Adrannau Corfforaethol	22	3.32%	30	4.73%	25	4.33%	35	3.72%	95	4.05%
Cyfanswm	152	5.03%	189	5.14%	206	5.21%	208	4.80%	622	5.07%

12.1 Salwch Tymor Byr

Arweiniodd absenoldeb tymor byr at 0.91% o amser a gollwyd ar gyfartaledd yn ystod 2023/24.

	Achosion Ch.1	Ch.1 % yr Amser a gollwyd	Achosion Ch.2	Ch.2 % yr Amser a gollwyd	Achosion Ch.3	Ch.3 % yr Amser a gollwyd	Achosion Ch.4	Ch.4 % yr Amser a gollwyd	Achosion Blwyddyn hyd yma	% yr Amser a gollwyd y flwyddyn hyd yma
Gorsafodd System Dyletswydd Amser Cyflawn	17	0.59%	34	1.31%	43	1.36%	36	1.46%	124	1.20%
System Dyletswydd ar Alwad	44	0.62%	57	0.81%	62	0.80%	64	1.10%	214	0.83%
Gwledig	1	0.20%	4	4.35%	1	0.79%	1	1.40%	6	1.69%
Ystafell Reoli	7	1.49%	9	1.49%	9	1.81%	9	1.44%	33	1.33%
Rheolwyr System Dyletswydd Hyblyg	3	0.26%	1	0.08%	6	0.96%	8	0.72%	17	0.50%
Adrannau Gweithredol	2	0.20%	0	0.00%	3	0.76%	1	0.76%	6	0.43%
Tîm Arweinyddol y Gwasanaeth	1	0.22%	0	0.00%	2	0.29%	2	0.51%	5	0.26%
Adrannau Corfforaethol	13	0.62%	18	1.00%	17	0.83%	28	1.36%	74	0.93%
Cyfanswm	88	0.59%	123	0.93%	143	0.95%	149	1.19%	479	0.91%

Y 3 Rheswm Pennaf dros Absenoldeb Salwch Tymor Byr

	Rheswm dros Absenoldeb	Achosion	% yr Amser a Gollwyd
1	Annwyd, Ffliw	103	0.15%
2	Anadlol – Peswch a heintiau ar y frest	37	0.07%
3	Covid-19	41	0.07%

12.2 Salwch Hirdymor

Arweiniodd absenoldeb hirdymor at 4.17% o amser a gollwyd ar gyfartaledd yn ystod 2023/24.

Salwch Hirdymor a Thymor Byr	Achosion Ch.1	Ch.1 % yr Amser a gollwyd	Achosion Ch.2	Ch.2 % yr Amser a gollwyd	Achosion Ch.3	Ch.3 % yr Amser a gollwyd	Achosion Ch.4	Ch.4 % yr Amser a gollwyd	Achosion Blwyddyn hyd yma	% yr Amser a gollwyd y flwyddyn hyd yma
Gorsafoedd System Dyletswydd Amser Cyflawn	12	3.35%	10	3.55%	7	2.63%	10	3.04%	24	3.11%
System Dyletswydd ar Alwad	36	5.53%	35	4.87%	38	5.20%	33	4.23%	77	4.96%
Gwledig	1	4.10%	0	0.00%	1	3.46%	0	0.00%	2	1.89%
Ystafell Reoli	2	6.81%	3	7.65%	3	6.56%	4	7.78%	6	7.53%
Rheolwyr System Dyletswydd Hyblyg	3	4.86%	5	2.83%	2	1.52%	2	1.74%	7	2.73%
Adrannau Gweithredol	1	0.90%	2	2.45%	4	7.50%	3	5.31%	6	4.19%
Tîm Arweinyddol y Gwasanaeth	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%	0	0.00%
Adrannau Corfforaethol	9	2.70%	12	3.73%	8	3.50%	7	2.36%	21	3.12%
Cyfanswm	64	4.42%	66	4.21%	63	4.27%	59	3.61%	143	4.17%

Y 3 Rheswm Pennaf dros Absenoldeb Salwch Hirdymor

	Rheswm dros Absenoldeb	Achosion	% yr Amser a Gollwyd
1	Cyhyrysgerbydol - coes/ffêr/troed	29	0.88%
2	Methu Archwiliad Meddygol/Prawf Ffitrwydd	15	0.52%
3	Cyhyrysgerbydol - Anhwylderau cefn ac asgwrn cefn	12	0.48%

Geirfa

Tanau	Mae pob tân yn perthyn i un o dri chategori – prif danau, tanau eilaidd neu danau simnai.
Prif Danau	<p>Mae'r rhain yn danau nad ydynt yn danau simnai, ac sydd mewn unrhyw fath o adeilad (ac eithrio adfail), cerbydau, carafanau a threlars, storfeydd awyr agored, offer a pheiriannau, eiddo amaethyddol a choedwigaeth, a strwythurau awyr agored eraill fel pontydd, blychau post, twneli, ac ati.</p> <p>Mae tanau mewn unrhyw leoliad yn cael eu categorio'n brif danau os oedden nhw'n cynnwys anafiadau, achub neu ddianc, ac felly hefyd danau mewn unrhyw leoliad yr aeth pump neu fwy o beiriannau tân atynt.</p>
Tanau Eilaidd	<p>Tanau eilaidd yw tanau nad ydynt yn danau simnai nac yn brif danau.</p> <p>Nid yw tanau eilaidd yn cynnwys anafiadau, achub na dianc, a bydd pedwar neu lai o beiriannau tân wedi mynd at y digwyddiad.</p> <p>Tanau eilaidd yw'r rhai a fyddai fel arfer yn digwydd mewn lleoliadau fel tir agored, mewn coed unigol, ffensys, polion telegraff, sbwriel a chynwysyddion sbwriel (ond nid banciau papur, a fyddai'n cael eu hystyried – yn yr un ffordd ag eiddo amaethyddol a choedwigaeth – i fod yn brif danau), dodrefn awyr agored, goleuadau traffig, ac ati.</p>
Tanau Simnai	<p>Tanau mewn adeiladau wedi'u meddiannu yw'r rhain, lle mae'r tân wedi'i gyfyngu i strwythur y simnai, hyd yn oed os yw gwres neu ddifrod mwg yn ymestyn y tu hwnt i'r simnai ei hun.</p> <p>Nid yw tanau simnai yn cynnwys anafiadau, achub na dianc, a bydd pedwar neu lai o beiriannau tân wedi mynd at y digwyddiad.</p>
Digwyddiadau Gwasanaeth Arbennig	<p>Digwyddiadau heb dân yw'r rhain lle mae angen presenoldeb peiriant tân neu swyddog ac maent yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Argyfyngau lleol, e.e. llifogydd, digwyddiadau ar y ffordd, achub personau, 'gwneud yn ddiogel' ac ati; b) Trychinebau mawr; c) Digwyddiadau domestig, e.e. dŵr yn gollwng, pobl wedi'u cloi i mewn neu allan ac ati; d) Trefniadau blaenorol i fynd at ddigwyddiadau, a all gynnwys darparu cyngor a chynnal archwiliadau.
Galwadau Diangen (canllawiau cyffredinol)	<p>Pan fo'r Gwasanaeth Tân ac Achub yn mynd i leoliad yn credu bod digwyddiad, ond ar ôl cyrraedd yn darganfod nad oes digwyddiad o'r fath yn bodoli, neu wedi bodoli.</p> <p>Sylwer: os yw'r peiriant tân yn cael ei 'droi rownd' gan yr Ystafell Reoli cyn cyrraedd y digwyddiad, nid yw'n cael ei ystyried fel un yr aethpwyd ato ac nid oes angen rhoi gwybod amdano.</p>

Galwadau Diangen – Maleisus	Mae'r rhain yn alwadau a wneir gyda'r bwriad o gael y Gwasanaeth Tân ac Achub i fynd at ddiwyddiad sydd ddim yn bodoli, gan gynnwys bwriadau maleisus bwriadol ac amheus.
Galwadau Diangen – Diffuant	Mae'r rhain yn alwadau a wneir gyda phob ewyllys da, gan gredu y byddai'r Gwasanaeth Tân ac Achub yn mynd at dân go iawn neu ddiwyddiad gwasanaeth arbennig.
Galwadau Diangen – LTA	Mae'r rhain yn alwadau sydd wedi'u cychwyn gan larwm tân ac offer diffodd tân. Maent yn cynnwys larwm wedi'i gychwyn yn ddamweiniol neu pan fo larwm yn gweithredu a pherson yn galw'r GTA yn rheolaidd fel rhan o drefniant sefydlog, h.y. heb unrhyw 'farn', er enghraifft galwad gan ganolfan alwadau diogelwch neu berson enwebedig mewn sefydliad.
Adeilad – Cartrefi	Eiddo sy'n fan preswyl, h.y. wedi'i feddiannu gan aelwydydd, ac eithrio gwestai, hosteli a strwythurau preswyl nad ydynt yn barhaol.
Adeilad – Amhreswyl	Eiddo megis ysbytai, swyddfeydd, siopau, ffatrioedd, warysau, bwytai, sinemâu, adeiladau cyhoeddus, adeiladau crefyddol, adeiladau amaethyddol, gorsafoedd rheilffordd, siediau, neu garchardai.
Adeilad – Preswyl Arall	Eiddo fel gwestai, hosteli a sefydliadau preswyl, busnesau gwely a brecwast, cartrefi nyrsio/gofal, neuaddau preswyl myfyrwyr.
Cerbyd (Ffordd a Thrafnidiaeth Arall)	Cerbyd ffordd, cerbyd rheilffordd, awyren, cwch.
Awyr agored	Caeau, glaswelltir, coetir, cynwysyddion sbwriel, blychau post.
Tanau gwyllt	Tân glaswelltir, coetir a chnydau lle'r aeth 4 cerbyd neu fwy at y diwyddiad, neu lle bu'r Gwasanaeth yn bresennol am 6 awr neu fwy, neu lle amcangyfrifwyd bod ardal difrod y tân yn fwy na 10,000 metr sgwâr.
Salwch Tymor Byr (STS)	Absenoldebau 27 diwrnod calendr a llai.
Salwch Hirdymor (LTS)	Absenoldebau 28 diwrnod calendr a mwy.